Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
JULIANE KOKOTT
av den 26 april 2018 [1]

Mål C-176/17

Profi Credit Polska SA w Bielsku Białej
mot
Mariusz Wawrzosek

(begäran om förhandsavgörande från Sąd Rejonowy w Siemianowicach Śląskich (distriktsdomstolen i Siemianowicach Śląskich (Polen)))

”Begäran om förhandsavgörande – Konsumentskydd – Oskäliga avtalsvillkor i konsumentavtal – Konsumentkreditavtal – Förfarande för utfärdande av betalningsföreläggande på grund av en egen växel som utgör säkerhet för rättigheter som följer av ett konsumentkreditavtal – Hinder för domstolen att fastställa att avtalsvillkor eventuellt är oskäliga, om konsumenten inte överklagar”

I. Inledning

1. EU-domstolen har tidigare vid flera tillfällen påpekat att den nationella processlagstiftningen spelar en avgörande roll för ett effektivt säkerställande av konsumentskyddet. Domstolen har till exempel särskilt förklarat att den nationella domstolen har att *ex officio* bedöma huruvida ett avtalsvillkor som omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 93/13 [2] är oskäligt. [3] Med denna begäran om förhandsavgörande har domstolen för första gången ombetts klargöra huruvida den nationella domstolen har en sådan skyldighet också när den bedömer en växelförpliktelse och växeln utgör säkerhet för krav enligt ett konsumentkreditavtal.

2. En växel är ett gammalt och ärevördigt rättsinstitut som uppkom under högmedeltiden genom växeltransaktioner bland köpmän. [4] De stora lagstiftningsarbetena under 1800-talet, framför allt den franska Code de commerce (den franska handelslagen) från år 1807, befriade växeln från dessa ständiga bojor, [5] och den blev instrumentet framför andra som gjorde kontantlösa betalningar tillgängliga för medborgare från alla samhällsskikt. [6] De flesta av unionens medlemsstater är fördragsslutande parter i Genèvekonventionen om enhetlig lagstiftning för växlar och skuldebrev från år 1930, som syftade till att göra växelrätten enhetligare.

1 Originalspråk: tyska.

2 Rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 om oskäliga villkor i konsumentavtal (EGT L 95, 1993, s. 29; svensk specialutgåva, område 15, volym 12, s. 169).

3 Se, till exempel, dom av den 9 november 2010, VB Pénzügyi Lízing (C-137/08, EU:C:2010:659, punkt 49), dom av den 14 juni 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349, punkt 42), och dom av den 21 april 2016, Radlinger och Radlingerová (C-377/14, EU:C:2016:283, punkt 52).

4 Se H. Coing, *Europäisches Privatrecht I*, München, 1985, s. 543.

5 H. Coing, *Europäisches Privatrecht I*, München, 1989, s. 570.

6 Ch. Bergfeld, Preußen und das Allgemeine Deutsche Handelsgesetzbuch, *Ius Commune* 14 (1987), sidorna 105 och 106.

3. Det är i Polen – till skillnad från vad som delvis är fallet i andra medlemsstater [7] – tillåtet att använda egna växlar, det vill säga växlar genom vilka den som ställer ut växeln själv förbinder sig att betala ett belopp som säkerhet för konsumentkreditavtal. I den polska processlagstiftningen föreskrivs ett snabbt betalningsföreläggande på grundval av en egen växel, vilket begränsar den nationella domstolen till att göra en formell bedömning av den egna växeln. Om växeln används som säkerhet för ett låneavtal, utesluter således betalningsföreläggandet att det låneavtal som ligger till grund prövas. Förevarande begäran om förhandsavgörande ger domstolen tillfälle att yttra sig beträffande frågan huruvida detta förfarande är förenligt med direktiv 93/13 och konsumentkreditdirektivet [8].

II. Tillämpliga bestämmelser

A. Unionsrätt

4. Direktiv 93/13 avser oskäliga villkor i konsumentavtal. I artikel 3.1 i nämnda direktiv föreskrivs följande:

”Ett avtalsvillkor som inte har varit föremål för individuell förhandling skall anses vara oskäligt om det i strid med kravet på god sed medför en betydande obalans i parternas rättigheter och skyldigheter enligt avtalet till nackdel för konsumenten.”

5. Artikel 6.1 i direktivet har följande lydelse:

”Medlemsstaterna skall föreskriva att oskäliga villkor som används i avtal som en näringsidkare sluter med en konsument inte är, på sätt som närmare stadgas i deras nationella rätt, bindande för konsumenten …”

6. I artikel 7.1 i direktivet föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna skall se till att det i konsumenternas och konkurrenternas intresse finns lämpliga och effektiva medel för att hindra fortsatt användning av oskäliga villkor i avtal som näringsidkare sluter med konsumenter.”

7. Konsumentkreditdirektivet gäller enligt dess artikel 2.1 för kreditavtal. I artikel 3 c definieras kreditavtal som ”ett avtal genom vilket en kreditgivare lämnar eller förbinder sig att lämna en konsument en kredit i form av betalningsanstånd, lån eller annan liknande finansieringsform”.

8. Artikel 17.1 i konsumentkreditdirektivet har följande lydelse:

”Om kreditgivarens rättigheter enligt ett kreditavtal eller avtalet i sig överlåts till en tredje man ska konsumenten ha rätt att göra gällande samma invändningar gentemot den nya fordringsägaren som han kunde ha gjort gentemot den ursprungliga kreditgivaren, inklusive kvittningsrätt när detta medges i den berörda medlemsstaten.”

9. I artikel 22 i detta direktiv föreskrivs följande:

”1. I den mån detta direktiv innehåller harmoniserade bestämmelser får medlemsstaterna inte behålla eller införa andra bestämmelser i sin nationella lagstiftning som skiljer sig från vad som fastställs i detta direktiv.

7 Hit hör Belgien, Bulgarien, Danmark, Tyskland, Estland, Finland, Frankrike, Lettland, Luxemburg, Nederländerna, Republiken Slovakien, Slovenien, Sverige, Republiken Tjeckien och Förenade kungariket.

8 Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG av den 23 april 2008 om konsumentkreditavtal och om upphävande av rådets direktiv 87/102/EEG (EUT L 133, 2008, s. 66).

2. Medlemsstaterna ska se till att konsumenterna inte kan avsäga sig de rättigheter som de ges genom bestämmelser i nationell lagstiftning vilka införs för att genomföra eller som motsvarar detta direktiv.

3. Medlemsstaterna ska också säkerställa att de bestämmelser de antar för att genomföra detta direktiv inte kan kringgås genom det sätt på vilket avtal formuleras, t.ex. genom att integrera sådana kreditutnyttjanden eller kreditavtal som omfattas av tillämpningsområdet i detta direktiv i kreditavtal vars karaktär eller syfte skulle göra det möjligt att undvika tillämpning av direktivet.

…”

B. Nationell rätt

10. Bestämmelserna om betalningsförelägganden på grundval av en växel finns i den polska Kodeks postępowania cywilnego (civilprocesslagen, nedan kallad KPC). Artikel 485 § 2 KPC har följande lydelse:

”Domstolen ska utfärda ett beslut om betalningsföreläggande även mot den som är förpliktad enligt en korrekt ifylld växel, om det inte föreligger något tvivel om växelns äkthet eller innehåll. Om rättigheterna som följer av växeln överförs till sökanden, ska betalningsföreläggandet bara utfärdas i fall urkunder som grundar anspråket uppvisas, såvida inte överföringen av dessa rättigheter till sökanden framgår direkt av växeln.”

11. Artikel 486 § 1 KPC har följande lydelse:

”Om det inte finns tillräckliga förutsättningar för att utfärda ett beslut om betalningsföreläggande ska domstolens ordförande bestämma en tid för muntlig förhandling, såvida inte ärendet kan behandlas utan muntlig förhandling.”

12. I artikel 491 § 1 KPC föreskrivs följande:

”I betalningsföreläggandet ska domstolen förelägga svaranden att betala hela fordran jämte kostnader inom två veckor från det att betalningsföreläggandet har delgivits eller bestrida föreläggandet inom denna tidsfrist. …”

13. I artikel 492 KPC föreskrivs följande:

”§ 1 Betalningsföreläggandet gäller från och med dess utfärdande som exekutionstitel, som kan verkställas även utan ett beslut om att verkställighet får ske. …

§ 3 Betalningsföreläggandet som utfärdats på grundval av en växel kan verkställas omedelbart efter det att tidsfristen för att betala fordran har löpt ut. Om föreläggandet bestrids kan domstolen skjuta upp verkställigheten om svaranden begär det. …”

14. I artikel 493 § 1 KPC anges följande:

”Bestridandet ska lämnas in till domstolen som har utfärdat betalningsföreläggandet. Svaranden ska i bestridandet ange huruvida denne bestrider betalningsföreläggandet i dess helhet eller delvis, innehålla de yrkanden som måste göras gällande för att undvika preklusion innan talan bestrids i sak, samt ange omständigheter och åberopa bevismedel. …”

15. I artikel 19.4 i Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (lagen om rättegångskostnader i civilmål) föreskrivs att svaranden ska bära tre fjärdedelar av rättegångskostnaderna, om vederbörande bestrider ett betalningsföreläggande.

16. Beträffande bestämmelser i konsumentavtal föreskrivs följande i artikel 385 i Kodeks cywilny (civillagen, nedan kallad KC):

”§ 1 Bestämmelserna i ett konsumentkreditavtal som inte har avtalats individuellt är inte bindande för konsumenten om dennes rättigheter och skyldigheter enligt nämnda avtal är utformade på ett sätt som strider mot god sed och allvarligt åsidosätter konsumentens intressen (otillåtna avtalsvillkor). Detta gäller inte för bestämmelser som avser parternas väsentliga prestationer, särskilt med avseende på pris eller vederlag om de är tydligt formulerade.

§ 2 Om en avtalsbestämmelse inte är bindande för konsumenten enligt § 1 förblir avtalet i övrigt bindande för parterna.”

17. Beträffande egna växlar föreskrivs följande i artikel 101 i Ustawa prawo wekslowe (lagen om växlar och skuldebrev):

”En egen växel ska innehålla följande: 1) benämningen ’växel’ i urkundens text på språket på vilket den upprättats, 2) ett ovillkorligt löfte om att betala ett bestämt penningbelopp, 3) en fastställd tidsfrist för betalning, 4) en fastställd ort för betalning, 5) namnet på personen till vilken eller på vars order betalningen ska ske, 6) orten och datumet då växeln upprättats, 7) underskrift av personen som upprättat växeln.”

18. Bestämmelserna i konsumentkreditdirektivet har införlivats i polsk rätt genom Ustawa o kredycie konsumenckim (konsumentkreditlagen, medan kallad UKK) av den 12 maj 2011. Artikel 41 UKK har följande lydelse:

”1. En växel som överlämnas av en konsument till kreditgivaren för fullgörelse eller som säkerhet för en prestation som följer av ett konsumentkreditavtal måste innehålla villkoret ’inte i uppdrag’ eller ett annat likalydande villkor.

2. Om kreditgivaren tar emot en växel som inte innehåller villkoret ’inte i uppdrag’ och om denna växel överlämnas till en annan person, är kreditgivaren skyldig att ersätta konsumentens skada genom att betala växeln. …

3. Andra punkten tillämpas även om växeln eller checken har hamnat i en annan persons besittning mot kreditgivarens vilja.”

III. Bakgrund och det nationella målet

19. Den 3 december 2015 ingick sökanden i det nationella målet, Profi Credit Polska SA med säte i Bielsko-Biała (nedan kallad banken) ett låneavtal med svaranden i det nationella målet, Mariusz Wawrzosek. Det rör sig, vilket den hänskjutande domstolen har kännedom om på grund av andra processer som sökanden driver vid denna domstol, om ett i förväg formulerat standardavtal med ett villkor genom vilket låntagaren förbinder sig att ställa ut en egen växel som säkerhet för långivarens rättigheter enligt låneavtalet. I enlighet med denna skyldighet överlämnade svaranden en undertecknad blancoväxel till sökanden.

20. Därefter betalade svaranden inte tillbaka lånet. Sökanden sade då upp låneavtalet och fyllde i beloppet 3 268,38 PLN på blancoväxeln.

21. Sökanden har vid den hänskjutande domstolen ansökt om att ett betalningsföreläggande avseende 3 268,38 PLN ska utfärdas mot svaranden på grundval av den egna växeln. Till ansökan bifogade sökanden växeln som hade fyllts i och undertecknats enligt bestämmelserna samt uppsägningen av låneavtalet, men inte själva avtalet.

22. Såsom den hänskjutande domstolen har förklarat omfattar ett betalningsföreläggande på grundval av en växel två steg enligt den nationella rätten. Det *första steget* inleds i och med ansökan om betalningsföreläggande. Det äger rum utan svarandens kännedom. Enligt artikel 485 § 2 KPC ska domstolen utfärda ett betalningsföreläggande om det finns en korrekt växel och ”det inte föreligger något tvivel om växelns äkthet eller innehåll.” Enligt den hänskjutande domstolen tolkas i nationell rättspraxis denna bestämmelse på så sätt att man i det första steget bara kontrollerar *ex officio* att det växeldokument som sökanden uppvisar är äkta och uppfyller de formkrav som föreskrivs i lag. Om dessa krav är uppfyllda är domstolen skyldig att utfärda ett betalningsföreläggande oberoende av innehållet i det rättsförhållande som ligger till grund. Om växeln utgör säkerhet för en rättighet enligt ett låneavtal kan sökanden i det första steget i förfarandet begränsa sig till att bara framlägga växeldokumentet som bevis. Sökanden behöver inte bevisa att den rättighet för vilken växeln utgör säkerhet föreligger och har verkan.

23. Betalningsföreläggandet ska delges svaranden tillsammans med sökandens ansökan och information om hur man överklagar. Fristen för överklagande ska vara två veckor från det att betalningsföreläggandet delgavs. På ansökan från svaranden kan domstolen sedan bevilja uppskov med verkställigheten av betalningsföreläggandet enligt artikel 492 § 3 KPC. Enligt den hänskjutande domstolen kan svaranden i detta *andra steg* i förfarandet inte bara bestrida skuldväxeln, utan också rättigheter som följer av det rättsförhållande som ligger till grund, till exempel göra gällande att ett villkor i konsumentkreditavtalet som ligger till grund är oskäligt. Om svaranden däremot inte bestrider gäller betalningsföreläggandet enligt artikel 492 § 1 KPC som exekutionstitel som kan verkställas utan ett beslut om att verkställighet får ske. Det har laga kraft när det gäller skuldväxeln, men inte när det gäller den rättighet som följer av det rättsförhållande som ligger till grund.

IV. Begäran om förhandsavgörande och förfarandet vid domstolen

24. Genom beslut av den 17 februari 2017, som inkom den 6 april 2017, har Sąd Rejonowy w Siemianowicach Śląskich (distriktsdomstolen i Siemianowice Śląskie) hänskjutit följande fråga i enlighet med artikel 267 FEUF till domstolen för förhandsavgörande:

Utgör bestämmelserna i rådets direktiv 93/13/EEG, särskilt artikel 6.1 och artikel 7.1, samt bestämmelserna i konsumentkreditdirektivet, särskilt artikel 17.1 och artikel 22.1, hinder för en näringsidkare (långivare) att göra gällande ett anspråk som har fastställts genom en korrekt ifylld växel mot en konsument (låntagare) inom ramen för ett förfarande för betalningsföreläggande enligt artikel 485.2 och följande punkter KPC i förening med artikel 41 UKK, enligt vilka bestämmelser den nationella domstolen får pröva verkan av anspråket som är grundat på växeln uteslutande med avseende på om formkraven som ställs på växeln är uppfyllda, utan att gå in på rättsförhållandet som ligger till grund för växeln?

25. I förfarandet vid domstolen har Republiken Polen och Europeiska kommissionen inkommit med skriftliga yttranden, och de deltog också i den muntliga förhandlingen den 1 mars 2018.

V. Rättslig bedömning

26. Jag ska nedan till att börja med behandla tolkningen av begäran av förhandsavgörande och frågan huruvida den kan tas upp till prövning samt därefter konsumentkreditdirektivet och direktiv 93/13.

A. Tolkningen av frågan och huruvida den kan tas upp till prövning

27. Med frågan vill den hänskjutande domstolen i huvudsak få klarhet i huruvida direktiv 93/13 och konsumentkreditdirektivet ska tolkas på så sätt att de utgör hinder för en nationell bestämmelse som i samband med ett betalningsföreläggande på grundval av en egen växel, begränsar den nationella domstolen till att undersöka huruvida formkraven som ställs på växeln är uppfyllda och utesluter en prövning av den egna växeln som utgör säkerhet för låneavtalet.

28. I begäran om förhandsavgörande har den hänskjutande domstolen förklarat att denna prövning av det underliggande rättsliga förhållandet ska äga rum först när konsumenten bestrider betalningsföreläggandet. Jag anser att det ifrågavarande förfarandet ska ses som en helhet, alltså både det första steget innan betalningsföreläggandet har bestritts och det andra steget i anslutning till detta.

29. Vidare förstår jag tolkningsfrågan så, att den nationella domstolen med denna avser frågan huruvida det rättsliga förhållande som ligger till grund, alltså låneavtalet, kan prövas. Det saknar därför betydelse huruvida den egna växeln som sådan utgör ett avtal som omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 93/13.

30. Tvisteföremålet vid den nationella domstolen är visserligen bara den egna växeln i det första steget. Det rättsliga förhållandet som ligger till grund blir tvisteföremål först i det andra steget till följd av konsumentens bestridande. Av detta följer emellertid inte att den begärda tolkningen av unionsrätten inte har något samband med saken i det nationella målet och därför inte kan tas upp till prövning,[9] Med frågan vill den hänskjutande domstolen nämligen i huvudsak få klarhet i huruvida det är förenligt med unionsrätten att det enligt polsk rätt krävs att konsumenten agerar för att låneavtalet ska bli föremål för en tvist och prövas av den nationella domstolen, eller huruvida unionsrätten ska tolkas på så sätt att denna prövning ska göras redan i det första steget.

B. Konsumentkreditdirektivet

31. Genom konsumentkreditdirektivet ska vissa aspekter av medlemsstaternas bestämmelser om konsumentkreditavtal fullständigt harmoniseras. I direktivet föreskrivs bland annat olika skyldigheter för långivaren att tillhandahålla information till skydd för konsumenten.

32. Beträffande säkerhet för lån anges i konsumentkreditdirektivet att den säkerhet som eventuellt krävs måste förklaras i information som lämnas innan avtalet ingås.[10] Likaså hör de begärda säkerheterna till de uppgifter som ska anges i låneavtalet.[11] I konsumentkreditavtalet finns annars ingen bestämmelse om säkerhet, och särskilt inte om egna växlar som utgör säkerhet för en rättighet som följer av ett konsumentkreditavtal.

33. I föregångaren till konsumentkreditdirektivet nämndes växeln däremot. Där föreskrevs att medlemsstater som tillät att konsumenten ställde säkerhet i form av växlar inklusive löpande skuldebrev och checkar skulle se till att konsumenten gavs rimligt skydd när sådan säkerhet användes.[12]

9 Se dom av den 16 juni 2015, Gauweiler m.fl. (C-62/14, EU:C:2015:400, punkt 25).

10 Artikel 5.1 andra stycket n.

11 Artikel 10.2 o.

12 Artikel 10 i rådets direktiv 87/102/EEG av den 22 december 1986 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om konsumentkrediter (EGT L 42, 1987, s. 48, svensk specialutgåva, område 15, volym 7, s. 202).

34. Denna bestämmelse fördes inte in i det nya konsumentkreditdirektivet. Trots att kommissionens första förslag till översyn av det tidigare direktivet till och med innehöll ett strängt förbud för långivaren att av konsumenten kräva eller för denna föreslå en växel som säkerhet för konsumentkrediten[13] saknas det helt bestämmelser om växlar i den slutgiltiga texten i konsumentkreditdirektivet.

35. Av denna bestämmelse framgår bara att det enligt unionslagstiftarens avsikt ska överlåtas åt medlemsstaterna att avgöra om en växel får användas som säkerhet för en konsumentkredit. Medlemsstaternas handlingsutrymme jämfört med det tidigare direktivet har till och med utökats. Medan medlemsstaterna enligt det tidigare direktivet ännu skulle se till att konsumenten gavs tillräckligt skydd när växeln användes[14] finns det inte längre någon motsvarande bestämmelse i konsumentkreditdirektivet som föreskriver någon sådan skyldighet för medlemsstaterna.

Ingen överträdelse av artikel 22.1 i konsumentkreditdirektivet

36. Den hänskjutande domstolen vill ändå få klarhet i huruvida den polska bestämmelsen strider mot artikel 22.1 i konsumentkreditdirektivet. Den senare bestämmelsen förbjuder medlemsstaterna att i den nationella rätten behålla eller införa bestämmelser som skiljer sig från vad som fastställs i direktivet *i den mån* det innehåller harmoniserande bestämmelser. När det gäller den egna växeln förlorar frågan emellertid sin verkan, eftersom direktivet, vilket har förklarats ovan, inte medförde någon harmonisering i fråga om växlar som säkerhet för en konsumentkredit. Det framgår i övrigt inte heller av omständigheterna i det nationella målet huruvida avvikande nationella bestämmelser behölls eller infördes i frågor som *särskilt* avsågs med harmoniseringen.[15] Det framgår därför inte att artikel 22.1 i direktivet skulle ha åsidosatts.

Ingen överträdelse av artikel 22.2 i konsumentkreditdirektivet

37. Kommissionen anser dock att artikel 22.2 i konsumentkreditdirektivet har åsidosatts. Den ålägger medlemsstaterna att se till att konsumenterna inte kan avsäga sig de rättigheter som de ges genom bestämmelser i nationell lagstiftning vilka införs för att genomföra detta direktiv.

38. Det framgår dock inte att Mariusz Wawrzosek avsagt sig sina rättigheter enligt polsk rätt genom att han ställt ut en växel. En avsägelse i den mening som avses i artikel 22.2 i konsumentkreditdirektivet förutsätter att konsumenten genom en uttrycklig förklaring eller genom konsekvent handlande helt eller delvis går miste om en rättighet som han åtnjuter enligt de nationella bestämmelserna om införlivande av direktivet. I begäran om förhandsavgörande finns dock inget som tyder på att det fanns sådana rättigheter som Mariusz Wawrzosek avsagt sig i samband med den egna växeln eller i annan form.

Inget kringgående i den mening som avses i artikel 22.3 i konsumentkreditdirektivet

39. Till skillnad från den hänskjutande domstolens och kommissionens uppfattning innebär säkerheten för rättigheterna gentemot konsumenten till följd av ett konsumentkreditavtal genom en egen växel inte heller att de nationella bestämmelserna för införlivande av direktivet kringgås, vilket inte skulle vara tillåtet enligt artikel 22.3 i konsumentkreditdirektivet.

13 Artikel 18 i förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om harmonisering av medlemsstaternas lagar och andra författningar om konsumentkrediter, KOM(2002) 443 slutlig (EGT C 331E, 2002, s. 200). Ingen väsentlig ändring genom KOM(2004) 747 slutlig.

14 Se ovan punkt 33.

15 Se dom av den 12 juli 2012, SC Volksbank România (C-602/10, EU:C:2012:443, punkt 38), och beslut av den 12 oktober 2016, Horžić och Pušić (C-511/15 och C-512/15, EU:C:2016:787, punkt 26).

40. En fördel med en egen växel för långivaren är visserligen att vederbörande får en lättnad i bevisbördan i det första steget, eftersom han eller hon bara behöver bevisa att växeln är äkta och formellt giltig. Det leder emellertid inte till en omvänd bevisbörda när det gäller frågan huruvida långivarens skyldighet att tillhandahålla information har fullgjorts, vilket skulle innebära att konsumentkreditdirektivet kringgicks i den mening som avses i dess artikel 22.3.

41. Såsom EU-domstolen tidigare har slagit fast innehåller konsumentkreditdirektivet ingen uttrycklig reglering vad gäller bevisbördan för att kreditgivaren har uppfyllt sina skyldigheter att tillhandahålla information enligt detta direktiv.[16] Av artikel 22.3 har domstolen emellertid dragit slutsatsen att ett avtalsvillkor inte får leda till en omvänd bevisbörda för att kreditgivaren har uppfyllt sina skyldigheter att informera.[17]

42. Om det rättsliga förhållandet som ligger till grund inte prövas i det första steget är det inte fråga om ett system för fördelning av bevisbördan, utan endast om en begränsning av omständigheterna i målet. Långivaren har däremot obegränsad bevisbörda i det första steget när det gäller frågan huruvida växeln är äkta och formellt giltig.

43. Så snart som konsumenten genom sitt bestridande av betalningsföreläggandet inleder det andra steget i förfarandet ingår också det rättsliga förhållande som ligger till grund i omständigheterna i målet. Från den tidpunkten har långivaren bevisbördan för att han eller hon har fullgjort sina skyldigheter att tillhandahålla information.

44. Det omtvistade systemet i polsk rätt leder därför inte till att fördelningen av bevisbördan ändras. Villkoret i låneavtalet enligt vilket Mariusz Wawrzosek förpliktas ställa ut den egna växeln utgör därför inte en utformning av avtalet som strider mot förbudet mot kringgående i artikel 22.3 i konsumentkreditdirektivet.

45. I övrigt godtas inte kommissionens argument att en avtalad egen växel skulle utgöra ett kringgående av konsumentkreditdirektivet, eftersom det därigenom finns en risk att det inte prövas i domstol huruvida långivaren har iakttagit sina skyldigheter att tillhandahålla information. Denna uppfattning skulle i praktiken leda till att den egna växeln inte tilläts som säkerhet i samband med konsumentkreditavtal. Detta skulle emellertid strida mot unionslagstiftarens avsikt enligt vilken det överlåts åt medlemsstaterna att avgöra om de vill tillåta detta instrument som säkerhet i samband med konsumentkreditavtal.[18]

Frågan huruvida artikel 17.1 i konsumentkreditdirektivet har åsidosatts

46. I begäran om förhandsavgörande tog man dessutom upp frågan huruvida artikel 17.1 i konsumentkreditdirektivet utgör hinder för att göra gällande en egen växel enligt polsk rätt som ställts ut som säkerhet för krediten.

47. Artikel 17.1 i konsumentkreditdirektivet avser emellertid omständigheter där en tredje part, som är en annan än de ursprungliga parterna i konsumentkreditavtalet, är innehavare av rättigheterna gentemot konsumenten. Däremot ingick Mariusz Wawrzosek det ursprungliga låneavtalet med sökanden. Den som gynnas av växeln är alltså identisk med långivaren. Banken har varken överlåtit sina rättigheter som följer av låneavtalet till tredje part eller endosserat växeln. Artikel 17.1 saknar följaktligen betydelse för avgörandet av det nationella målet, och EU-domstolen behöver därför inte gå in på denna bestämmelse.

16 Dom av den 18 december 2014, CA Consumer Finance (C-449/13, EU:C:2014:2464, punkt 22).

17 Dom av den 18 december 2014, CA Consumer Finance (C-449/13, EU:C:2014:2464, punkterna 30 och 31).

18 Se ovan punkt 35.

48. Jag vill för fullständighetens skull nämna att artikel 41 i den polska konsumentkreditlagen föreskriver att en växel som en konsument ställer ut som säkerhet för långivarens rättigheter enligt ett konsumentkreditavtal ovillkorligen måste vara förenad med ett villkor som förhindrar överlåtelse genom endossering. Om långivaren accepterar en växel från konsumenten utan detta villkor och den hamnar hos en tredje part – varvid det saknar betydelse huruvida detta sker med eller mot långivarens vilja – måste långivaren ersätta den förlust som härigenom uppkommer för konsumenten.

Slutsats i denna del

49. Det kan därför konstateras att bestämmelserna i konsumentkreditdirektivet inte utgör hinder för ett sådant system som det som är i fråga i det aktuella fallet.

C. Direktiv 93/13

De grundläggande principerna i direktiv 93/13

50. Direktiv 93/13 syftar till att hindra användning av oskäliga villkor i avtal mellan näringsidkare och konsumenter.

51. Enligt artikel 6.1 i direktiv 93/13 ska oskäliga villkor i avtal som en näringsidkare ingår med en konsument inte vara bindande för konsumenten. Enligt artikel 7.1 i direktivet ska medlemsstaterna se till att det i konsumenternas och konkurrenternas intresse finns lämpliga och effektiva medel för att hindra fortsatt användning av oskäliga villkor i avtal som näringsidkare sluter med konsumenter.

52. Detta system grundar sig på tanken att konsumenten befinner sig i en svagare ställning i förhållande till näringsidkaren i fråga om såväl förhandlingsposition som informationsnivå och därför godkänner villkor som näringsidkaren i förväg har utformat, utan att kunna påverka villkorens innehåll. [19]

53. Följaktligen ska den nationella rätten garantera konsumenten ett effektivt domstolsskydd genom att konsumenten ges möjlighet att väcka talan för att invända mot det omtvistade avtalet under rimliga processuella villkor. Konsumentens utövande av sina rättigheter får därvid inte villkoras av bland annat frister eller kostnader som medför att det i praktiken blir omöjligt eller orimligt svårt att utöva de rättigheter som garanteras genom direktiv 93/13. [20]

54. Domstolen har vid upprepade tillfällen slagit fast att om det inte har företagits en harmonisering av civilprocessrätten, utgör ordningen för att verkställa civilrättsliga fordringar – enligt principen om medlemsstaternas processuella självbestämmanderätt – en fråga för den nationella rättsordningen i varje medlemsstat. Medlemsstaterna ska i detta sammanhang se till att de nationella bestämmelserna inte är mindre förmånliga än de som avser liknande situationer som omfattas av nationell rätt (likvärdighetsprincipen) och att de inte i praktiken gör det omöjligt eller orimligt svårt att utöva de rättigheter som konsumenterna har enligt unionsrätten (effektivitetsprincipen). [21]

19 Dom av den 7 december 2017, Banco Santander (C-598/15, EU:C:2017:945, punkt 36 och där angiven rättspraxis), dom av den 14 juni 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349, punkt 39), och dom av den 27 juni 2000, Océano Grupo Editorial och Salvat Editores (C-240/98–C-244/98, EU:C:2000:346, punkt 25).

20 Dom av den 7 december 2017, Banco Santander (C-598/15, EU:C:2017:945, punkt 38), och dom av den 1 oktober 2015, ERSTE Bank Hungary (C-32/14, EU:C:2015:637, punkt 59).

21 Dom av den 7 december 2017, Banco Santander (C-598/15, EU:C:2017:945, punkt 38), dom av den 18 februari 2016, Finanmadrid EFC (C-49/14, EU:C:2016:98, punkt 40), och dom av den 14 juni 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349, punkt 46).

55. Eftersom det i det aktuella fallet inte finns något som tyder på att det skulle kunna råda tvivel om förenligheten med likvärdighetsprincipen ska jag bara undersöka huruvida systemet i polsk rätt strider mot effektivitetsprincipen. Enligt EU-domstolens praxis ska bestämmelsens funktion i förfarandet som helhet och förfarandets förlopp och särdrag beaktas.[22]

56. Enligt domstolens fasta praxis – bland annat beträffande betalningsförelägganden – ska enligt effektivitetsprincipen den nationella domstolen, *så snart som den har tillgång till alla rättsliga och faktiska omständigheter som är nödvändiga i detta hänseende*, pröva *ex officio* huruvida ett avtalsvillkor är oskäligt.[23]

Tillämpning på krav som framställs med åberopande av en egen växel enligt polsk rätt

57. Enligt *detta* kriterium är det polska systemet förenligt med artiklarna 6.1 och 7.1 i direktiv 93/13. I det *första steget* i förfarandet för betalningsföreläggande har domstolen nämligen bara att pröva huruvida växeln är äkta och formellt giltig. Det låneavtal som ligger till grund för växeln framläggs inte för domstolen. Den har följaktligen inte de rättsliga och faktiska underlag som krävs för att pröva huruvida låneavtalet innehåller något oskäligt villkor.

58. I det *andra steget* i förfarandet, som inleds genom att konsumenten bestrider betalningsföreläggandet, bedömer domstolen däremot invändningar på grund av det underliggande rättsliga förhållandet. Det är först i denna del av förfarandet som domstolen har de rättsliga och faktiska underlag som är nödvändiga för detta, eftersom den enligt artikel 493 § 1 KPC ska delges de omständigheter och den bevisning som krävs för att pröva huruvida låneavtalet är oskäligt.

59. Det bör påpekas att den polska processrätten i det första steget i förfarandet ställer högre krav för att utfärda ett betalningsföreläggande än som krävs i förordning 1896/2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande[24] för att utfärda ett europeiskt betalningsföreläggande som kan användas för att göra gällande fordringar gentemot konsumenter Enligt polsk rätt måste sökanden nämligen presentera växeldokumentet i det första steget i förfarandet och därmed framlägga bevisning. Enligt artikel 7.2 e i förordning 1896/2006 behöver bevisningen av den fordran som görs gällande däremot bara beskrivas, men inte uppvisas för domstolen.

Avgränsning i förhållande till tidigare rättspraxis beträffande oförenlighet med direktiv 93/13

60. De omständigheter som ligger till grund för det nationella målet skiljer sig från omständigheterna i de mål där EU-domstolen har slagit fast att bestämmelser inte är förenliga med direktiv 93/13. I målet Banco Español de Crédito hade den nationella domstolen redan från början av förfarandet för betalningsföreläggande tillgång till de rättsliga och faktiska underlag som var nödvändiga för att pröva huruvida ett avtalsvillkor var oskäligt. En bestämmelse i den nationella processrätten medförde emellertid att den inte kunde bedöma *ex officio* huruvida villkoret var oskäligt, varför EU-domstolen förklarade att bestämmelsen inte var förenlig med direktiv 93/13.[25] I målet Finanmadrid EFC avslutades både förfarandet för betalningsföreläggande och det åtföljande verkställighetsförfarandet

22 Dom av den 18 februari 2016, Finanmadrid EFC (C-49/14, EU:C:2016:98, punkt 43), och dom av den 14 juni 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349, punkt 49).

23 Dom av den 18 februari 2016, Finanmadrid EFC (C-49/14, EU:C:2016:98, punkt 36), dom av den 14 juni 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349, punkt 57), och dom av den 4 juni 2009, Pannon GSM (C-243/08, EU:C:2009:350, punkt 35).

24 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande (EUT L 399, 2006, s. 1).

25 Dom av den 14 juni 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349, punkterna 52 och 53).

utan att det prövades *ex officio* huruvida ett villkor som skulle göras gällande i förfarandet var oskäligt, trots att både Secretario judicial, som prövade målet, och den domstol som behandlade verkställighetsförfarandet hade de rättsliga och faktiska underlag som var nödvändiga för att pröva huruvida villkoret var oskäligt. [26]

61. Det relevanta systemet i det nationella målet strider inte heller mot de principer som domstolen utvecklade i målet Aziz. Om åtgärder för avhysning från den bostad som konsumenten och hans familj använder som huvudsaklig bostad hotar eller redan har vidtagits har domstolen bestämt att den nationella domstol som har att bedöma huruvida ett villkor i ett konsumentavtal är oskäligt ska ha befogenhet att vidta tillfälliga åtgärder för att förhindra eller uppskjuta en otillåten utmätning i fast egendom för att säkerställa att det skydd som eftersträvas med direktiv 93/13 har full verkan. [27] Att enbart ge konsumenten rätt till ersättning för den skada som har uppkommit genom verkställighetsåtgärderna för avhysning från bostaden underskrider den nivå av skydd som direktiv 93/13 kräver. [28]

62. Det bör för det första noteras att domstolen har utvecklat dessa principer för rättsligt skydd mot utmätning av fast egendom som används som bostad för familjen. Såsom domstolen preciserade i målet Kušionová talar i synnerhet rätten till bostad som skyddas i artikel 8.1 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och artikel 7 i stadgan om de grundläggande rättigheterna för att detta inte är förenligt med direktiv 93/13. [29] Förfarandet för att utfärda ett betalningsföreläggande på grundval av en egen växel är däremot klart mindre känsligt.

63. Vidare utgör ett betalningsföreläggande visserligen enligt polsk rätt en exekutionstitel som kan verkställas utan ett verkställighetsbeslut. I artikel 492 § 3 andra meningen KPC föreskrivs emellertid att rätten på ansökan kan uppskjuta verkställandet när betalningsföreläggandet har bestritts. Den kan också vidta tillfälliga åtgärder för att förhindra eller uppskjuta ett otillåtet verkställighetsförfarande, så att konsumenten inte endast har rätt till skadeersättning.

64. Det bör för fullständighetens skull påpekas att i enlighet med artikel 23 i förordning nr 1896/2006 kan verkställigheten på grundval av ett europeiskt betalningsföreläggande bara uppskjutas eller begränsas på ansökan av svaranden. I detta avseende ställer det polska systemet inte högre krav än det europeiska betalningsföreläggandet.

65. Såsom den polska regeringen slutligen har anfört förhindrar bestridandet att betalningsföreläggandet vinner laga kraft. I målet Finanmadrid EFC slog domstolen fast att det inte är förenligt med direktiv 93/13 att det genom att ett beslut vinner laga kraft blir omöjligt för konsumenten att mot en näringsidkares talan med anledning av låneavtalet göra gällande att ett villkor i låneavtalet är oskäligt. [30] När konsumenten bestrider betalningsföreläggandet förhindrar han eller hon enligt den nationella processrätten att betalningsföreläggandet vinner laga kraft. I det andra steget i förfarandet kan konsumenten dessutom åberopa att ett villkor i låneavtalet är oskäligt. Om konsumenten bestrider föreligger inte någon konflikt med de principer som domstolen utvecklade i målet Finanmadrid EFC.

26 Dom av den 18 februari 2016, Finanmadrid EFC (C-49/14, EU:C:2016:98, punkterna 45, 46 och 50).

27 Dom av den 7 december 2017, Banco Santander (C-598/15, EU:C:2017:945, punkt 49), dom av den 10 september 2014, Kušionová (C-34/13, EU:C:2014:2189, punkt 66), och dom av den 14 mars 2013, Aziz (C-415/11, EU:C:2013:164, punkt 59).

28 Dom av den 14 mars 2013, Aziz (C-415/11, EU:C:2013:164, punkt 60).

29 Dom av den 10 september 2014, Kušionová (C-34/13, EU:C:2014:2189, punkterna 64 och 65).

30 Dom av den 18 februari 2016, Finanmadrid EFC (C-49/14, EU:C:2016:98, punkterna 47 och 51); se även beslut av den 21 juni 2016, Aktiv Kapital Portfolio (C-122/14, ej publicerat, EU:C:2016:486, punkterna 29 och 36).

66. Även om konsumenten inte bestrider och betalningsföreläggandet vinner laga kraft kan principerna i målet Finanmadrid EFC inte tillämpas. Eftersom endast den egna växeln ligger till grund för utfärdandet av betalningsföreläggandet omfattar rättskraften hos betalningsföreläggandet bara skuldväxeln, och inte låneavtalet.

67. De omständigheter som ligger till grund för det nationella målet skiljer sig såtillvida från omständigheterna i målet Finanmadrid EFC. Såsom den polska regeringen har förklarat kan konsumenten nämligen i en senare process med näringsidkaren fortfarande göra gällande att ett villkor i låneavtalet är oskäligt, vilket den nationella domstolen har att pröva *ex officio*.

68. Om näringsidkaren har yrkat verkställighet på grundval av betalningsföreläggandet kan konsumenten i synnerhet enligt principen om obehörig vinst eller principen om ersättning för skada kräva tillbaka det som näringsidkaren har erhållit genom utmätningen. Konsumenten kan då motivera sitt krav på återbetalning på grund av obehörig vinst eller krav på ersättning för skada med att låneavtalet innehåller ett oskäligt villkor. Att betalningsföreläggandet har vunnit laga kraft utgör inte hinder för att konsumenten väcker en sådan talan, eftersom talan inte avser invändningar med anledning av låneavtalet.

69. I målet Aziz slog domstolen visserligen när det gällde verkställighetsåtgärder för avhysning fast att det inte är förenligt med direktiv 93/13 att endast ge konsumenten rätt till ersättning för den skada som uppkommit genom avhysning.[31] Såsom nämnts ovan var det emellertid väsentligt för detta avgörande att verkställighetsåtgärden skulle ha lett till att konsumenten och hans familj blev av med sin bostad.[32]

70. I den hänskjutande domstolens begäran om förhandsavgörande finns dock inget som tyder på att Mariusz Wawrzosek riskerar avhysning från familjens bostad eller en jämförbar nackdel.

71. Det är därför förenligt med direktiv 93/13 om konsumenten kan förhindra att betalningsföreläggandet vinner laga kraft genom att bestrida detta och i annat fall kan göra gällande att låneavtalet är oskäligt inom ramen för ett krav på återbetalning på grund av obehörig vinst eller krav på ersättning för skada.

Betydelsen av bestridandet av betalningsföreläggandet

72. Av det ovanstående framgår att konsumentens bestridande av betalningsföreläggandet har central betydelse för att skyddet av konsumenten enligt direktiv 93/13 ska få praktisk verkan. Konsumenten kan förväntas vidta denna åtgärd för att göra gällande sina rättigheter.

73. I tvister mellan en näringsidkare och en konsument krävs det visserligen enligt direktiv 93/13 att den nationella domstol som prövar sådana tvister faktiskt ingriper oberoende av avtalsparterna.[33] För att effektivitetsprincipen ska anses ha iakttagits krävs det emellertid inte att total passivitet hos konsumenten uppvägs fullt ut, vilket domstolen har slagit fast vid flera tillfällen.[34] Det saknar därför relevans att konsumenten måste bestrida betalningsföreläggandet för att inleda det andra steget i det förfarande där rätten prövar *ex officio* huruvida villkoret är oskäligt.

31 Dom av den 14 mars 2013, Aziz (C-415/11, EU:C:2013:164, punkt 60).

32 Dom av den 14 mars 2013, Aziz (C-415/11, EU:C:2013:164, punkt 61).

33 Dom av den 14 juni 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349, punkt 41), och dom av den 27 juni 2000, Océano Grupo Editorial och Salvat Editores (C-240/98–C-244/98, EU:C:2000:346, punkt 27).

34 Dom av den 1 oktober 2015, ERSTE Bank Hungary (C-32/14, EU:C:2015:637, punkt 62), dom av den 10 september 2014, Kušionová (C-34/13, EU:C:2014:2189, punkt 56), och dom av den 6 oktober 2009, Asturcom Telecomunicaciones (C-40/08, EU:C:2009:615, punkt 47); se förslag till avgörande av generaladvokaten Szpunar i målet Finanmadrid EFC (C-49/14, EU:C:2015:746, punkt 43) och mitt förslag till avgörande i målet Aziz (C-415/11, EU:C:2012:700, punkt 55).

74. Detta framgår särskilt av den omständigheten att unionslagstiftaren fastställde liknande krav för att reglera förfarandet för det europeiska betalningsföreläggandet. Svaranden måste nämligen i princip bestrida det europeiska betalningsföreläggandet för att få prövat i ett domstolsförfarande enligt artikel 17 i förordning 1896/2006 huruvida det krav som görs gällande är välgrundat.

75. Kommissionen har emellertid påpekat att konsumenten enligt artikel 493 § 1 andra meningen KPC måste framföra sina invändningar och anföra omständigheter och bevisning när betalningsföreläggandet bestrids. Dessutom ska konsumenten bära rättegångskostnader.

76. Till skillnad från kommissionens uppfattning leder detta dock inte till att förfarandet för betalningsföreläggande på grundval av en växel *som sådant* inte är förenligt med direktiv 93/13. För det första skulle nämligen en sådan tolkning strida mot unionslagstiftarens avsikt att ge medlemsstaterna handlingsutrymme när det gäller användning av en egen växel som säkerhet i samband med konsumentkreditavtal.[35] För det andra skulle det inkräkta orimligt mycket på medlemsstaternas processuella självbestämmanderätt.

77. Såsom domstolen emellertid har slagit fast får den allmänna utformningen, förfarandets förlopp och förfarandets särdrag inte medföra att det finns en inte försumbar risk för att konsumenten inte inkommer med det nödvändiga bestridandet.[36]

78. Kommissionen har därför helt riktigt ifrågasatt att konsumenten enligt artikel 493 § 1 andra meningen KPC måste framföra alla sina invändningar och anföra omständigheter och bevisning redan när betalningsföreläggandet bestrids. Vid den muntliga förhandlingen var parterna oense om huruvida den polska processrätten tillåter att domstolen prövar det underliggande låneavtalet i det andra steget i förfarandet för betalningsföreläggande endast när konsumenten, då betalningsföreläggandet bestrids, framför denna invändning och anför omständigheter och bevisning. Enligt fast rättspraxis ska emellertid den nationella domstolen pröva *ex officio* huruvida ett avtalsvillkor är oskäligt. Att begränsa prövningens omfattning till de invändningar som konsumenten framför är alltså inte förenligt med direktiv 93/13. Det är den hänskjutande domstolens uppgift att genom en tolkning i överensstämmelse med direktivet säkerställa att den nationella processrätten inte innehåller någon sådan begränsning, eller att inte tillämpa denna, om en konform tolkning inte är möjlig.

79. I detta sammanhang ska också hänsyn tas till kommissionens argument att fristen på två veckor för att bestrida betalningsföreläggandet medför att det finns en inte försumbar risk för att konsumenten inte inkommer med det nödvändiga bestridandet. Detta argument verkar riktigt med hänsyn till de omständigheter och den bevisning som konsumenten måste framlägga inom fristen. En frist på två veckor är emellertid inte för kort, om konsumenten endast behöver agera på något sätt inom denna frist. Därför är det polska systemet, enligt vilket konsumenten måste bestrida betalningsföreläggandet inom två veckor räknat från det att det delgavs, förenligt med effektivitetsprincipen bara om konsumenten inte inom denna frist måste åberopa de omständigheter och den bevisning som ska ligga till grund för att pröva huruvida villkoren i låneavtalet är oskäliga.

80. Slutligen har kommissionen korrekt hävdat att de rättegångskostnader som tas ut missgynnar konsumenten. I artikel 19 § 4 i lagen om rättegångskostnader i civilmål föreskrivs att konsumenten ska bära tre fjärdedelar av de lagstadgade rättegångskostnaderna när betalningsföreläggandet bestrids. Däremot behöver sökanden bara bära en fjärdedel av rättegångskostnaderna om han eller hon ansöker om ett betalningsföreläggande. Konsumenten måste alltså betala en tre gånger så hög avgift om han eller hon bestrider betalningsföreläggandet för att hävda sina rättigheter enligt direktiv 93/13. Jag utgår från att det rör sig om förskott på rättegångskostnaderna och att definitivt beslut om

35 Se ovan punkt 34.

36 Dom av den 18 februari 2016, Finanmadrid EFC (C-49/14, EU:C:2016:98, punkt 52), dom av den 14 mars 2013, Aziz (C-415/11, EU:C:2013:164, punkt 58), och dom av den 14 juni 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349, punkt 54).

fördelningen av kostnaderna fattas först när förfarandet har avslutats. Redan den omständigheten att sådant förskott på rättegångskostnaderna tas ut kan avhålla en konsument från att bestrida betalningsföreläggandet. Konsumenten skulle naturligtvis i synnerhet missgynnas om han eller hon alltid skulle vara tvungen att betala en tre gånger så hög avgift, oberoende av utgången i målet.

81. Dessa tre villkor för att bestrida som föreskrivs i polsk rätt kan som sådana göra det orimligt svårt för konsumenten att utöva de rättigheter som följer av direktiv 93/13, och villkoren strider därför mot effektivitetsprincipen.

Slutsats i denna del

82. Det är därför utrett att ett sådant förfarande som det polska inte är förenligt med direktiv 93/13, eftersom det gör det orimligt svårt för konsumenten att bestrida det betalningsföreläggande som har utfärdats på grundval av en egen växel genom att domstolen bara får pröva huruvida betalningsföreläggandet är oskäligt om konsumenten har gjort detta gällande, samt det krävs att konsumenten inom två veckor räknat från det att betalningsföreläggandet delgavs ska anföra de omständigheter och den bevisning som gör det möjligt för domstolen att göra denna prövning, och det innebär att konsumenten missgynnas i fråga om rättegångskostnaderna.

VI. Förslag till avgörande

83. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag att domstolen besvarar begäran om förhandsavgörande från Sąd Rejonowy w Siemianowicach Śląskich på följande sätt:

Bestämmelserna i direktiv 93/13 ska tolkas på så sätt att de utgör hinder för en sådan nationell bestämmelse som den som är i fråga i det nationella målet, i den mån det i denna bestämmelse föreskrivs att ett betalningsföreläggande som har utfärdats på grundval av en formellt giltig egen växel, som utgör säkerhet för en näringsidkares rättigheter enligt ett låneavtal gentemot en konsument, utfärdas utan att det prövas huruvida villkoren i låneavtalet är oskäliga och detta gör det orimligt svårt för konsumenten att bestrida betalningsföreläggandet genom att domstolen bara får pröva huruvida betalningsföreläggandet är oskäligt om konsumenten har gjort detta gällande, samt det krävs att konsumenten inom två veckor räknat från det att betalningsföreläggandet delgavs ska anföra de omständigheter och den bevisning som gör det möjligt för domstolen att göra denna prövning, och det innebär att konsumenten missgynnas i fråga om rättegångskostnaderna.